

MINISTERSTVO DOPRAVY, PÔŠT A TELEKOMUNIKÁCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Útvar odborného vyšetřovania leteckých nehôd a incidentov
Nám. slobody č.6, P.O. BOX č.100, 810 05 Bratislava 15

Ev.č.: LN / 21- 09 / OM-DYN

Z Á V E R E Č N Á S P R Á V A

o odbornom vyšetřovaní leteckej nehody

lietadla typu **WT – 9 Dynamic**

poznávacej značky **OM - DYN**

Dátum: 23. 07. 2009

Miesto: Prievidza

A. Ú V O D

Cieľom odborného vyšetovania je zistenie príčin vzniku leteckej nehody (ďalej LN), vážneho incidentu (ďalej VI) a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie na vinu alebo zodpovednosť osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty vzťahujúce sa k odbornému vyšetovaniu predmetnej leteckej nehody sa nesmú zverejňovať, rozširovať alebo inak využívať bez súhlasu MDPT SR.

Prevádzkovateľ:	SNA gen.M.R.Štefánika Pri Rajčianke 49, 010 01 Žilina
Vlastník:	OSKAR, s.r.o. Šrobárova 2678/33, 058 01 Poprad
Typ lietadla:	WT – 9 Dynamic
Štátna a registračná značka lietadla:	OM - DYN
Miesto vzletu:	LZPE
Plánované miesto pristátia:	LZPT
Fáza letu:	vzlet
Miesto leteckej nehody:	trávnatá VPD 22L LZPE N 48°45'58,0'' E 018°35'12,0''
Dátum leteckej nehody:	23.07. 2009
Čas leteckej nehody:	13 h 46 min UTC

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC – čase.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Dňa 23.07.2009 vykonávala posádka na lietadle WT – 9 Dynamic, poznávacej značky OM - DYN vzlet z letiska Prievidza (ďalej „LZPE“). Počas rozbehu na vzlet došlo k zatvoreniu podvozku. Lietadlo presadlo na brucho a došlo k poškodeniu vrtule, spodnej časti trupu a k násilnému zastaveniu činnosti motora.

Pilot nebol zranený.

Cestujúci nebol zranený.

Na vyšetovanie príčin vzniku leteckej nehody bol stanovený:

Ing. Grell Ladislav

Správu vydáva:

Útvar odborného vyšetovania leteckých nehôd a incidentov
Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky.

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI
5. PRÍLOHY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

Dňa 23.07.2009 pilot, ako konateľ spoločnosti Oskar, s.r.o., si pripravil lietadlo na let z LZTT do LKJA, z LKJA na LZPE a z LZPE na LZPT sám s príslušným oprávnením. Pred letom z LZPE pilot vykonal kontrolu a pri úkonoch pred naštartovaním a vstupom na VPD skontroloval polohu prepínača ovládania podvozku, avšak jeho polohu pre zasunutie si pravdepodobne neuvedomil. Zapol prepínač ovládania hydraulického čerpadla. Začal vykonávať na lietadle WT – 9 Dynamic, poznávacej značky OM - DYN vzlet z LZPE. Počas rozbehu na vzlet došlo pri rýchlosti cca 60 km/h k uvoľneniu blokovania a zatvoreniu podvozku. Lietadlo presadlo na brucho a došlo k poškodeniu vrtule, spodnej časti trupu a k násilnému zastaveniu činnosti motora. Lietadlo sa zastavilo na VPD 22L LZPE.

Pilot a cestujúci neboli zranení.

Pátranie a záchranu nebolo potrebné vykonať. Letecká nehoda bola prevádzkovateľom oznámená na políciu a Útvaru odborného vyšetrovania leteckých nehôd a incidentov LÚ SR.

Čas vzniku leteckej nehody: 13 h 46 min.

Denná doba vzniku leteckej nehody : DEŇ.

Po príchode polície pilot a cestujúci sa podrobili dychovej skúške na alkohol s výsledkom 0,00 mg/L.

1.2 Zranenie osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Iné osoby
Smrteľné	-	-	-
Ťažké	-	-	-
Ľahké zranenia	-	-	-
Bez zranenia	1	1	

1.3 Poškodenie lietadla

Lietadlo bolo poškodené v malom rozsahu.

Pri obhliadke lietadla boli zistené poškodenia: motorových krytov, zlomené listy vrtule, vynútené zastavenie motora.

1.4 **Ďalšie škody**

Útvary odborného vyšetřovania leteckých nehôd a incidentov neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 **Informácie o posádke**

Pilot: občan SR, vek 33 rokov, držiteľ preukazu leteckého personálu č.: CZ/0010411261, ktorý vydal Úrad pro civilní letectví České republiky dňa 27.05.2009. Odbornosť: CZ/ATPL(A), s platnosťou do 27.05.2014.

Kvalifikácie: B 737 300-900/IR platná do 31.03.2010
SEP land, platná do 31.12.2010
FI (A) platná do 31.12.2011.

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy, s vyznačenou platnosťou do 31.05.2010.

Celkový nálet do leteckej nehody	3800 h 00 min
Z toho na type WT-9 Dynamic	239 h 30 min
Za posledných 90 dní na type WT-9 Dynamic	56 h 30 min
V deň leteckej nehody nalietal	3 h 08 min

Cestujúci: občan SR, vek 30 rokov.

1.6 **Informácie o lietadle**

a) **Drak** / Typ: WT – 9 Dynamic, poznávacia značka: OM – DYN, výrobné číslo: DY – 133/2006, rok výroby: 2006, výrobca: Aerospool, spol. s.r.o. Prievidza.

Osvedčenie letovej spôsobilosti č. 0822, vydané Leteckým úradom SR dňa 24.06.2006, s vyznačenou platnosťou do 16.10.2009.

Od výroby odlietal celkom:	790 h 17 min
V deň leteckej nehody odlietal:	3 h 08 min

b) **Motor** / Typ: 912, model S2, výrobné číslo 4 923. 340, výrobca: Bombardier Rotax GmbH, A-4623 Gunskirchen, Austria. Zabudovaný do lietadla dňa 02.08.2006.

Od výroby odpracoval celkom:	788 h 14 min
------------------------------	--------------

c) **Vrtuľa** / Typ: SR 2000, výrobné číslo: RT - 746, výrobca: WOODCOMP, Vodolská 4, 250 70 Odolena Voda, Česká republika. Zabudovaná do lietadla dňa 17.07.2006.

Od výroby odpracovala celkom:	790 h 10 min
-------------------------------	--------------

d) **Výpočet hmotnosti lietadla v čase vzniku leteckej nehody** /

Prázdna hmotnosť lietadla:	309,7 kg
Hmotnosť posádky:	150 kg
<u>Hmotnosť paliva: cca 30 l x 0,72kg/l</u>	<u>21,6 kg</u>
Celková hmotnosť lietadla v čase LN:	481,3 kg

Maximálna povolená hmotnosť lietadla pre vzlet podľa Letovej príručky je 450 kg, v zmysle úradného vestníka EU L 79/32 je upravená pre dvojmiestne pozemné lietadlá so zabudovaným záchranným padákovým systémom na 472,5 kg.

Hmotnosť lietadla v čase vzniku leteckej nehody nebola v povolenom rozsahu.

1.7 **Meteorologická situácia**

Meteorologická situácia nemala vplyv na vznik leteckej nehody.

1.8 Navigačné vybavenie lietadla

Lietadlo bolo vybavené na vykonávanie letov VFR.

1.9 Spojenie

Lietadlo bolo vybavené rádiovým komunikačným vybavením umožňujúce obojsmerné spojenie v každom okamihu letu so všetkými leteckými stanicami.

1.10 Informácie o letisku

LZPE v čase vzniku leteckej nehody vyhovovalo pre vzlety a pristátia predmetného lietadla.

1.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Lietadlo nebolo vybavené letovými zapisovačmi.

1.12 Informácia o dopade a troskách

LZPE je trávnatá plocha. Lietadlo po leteckej nehode ostalo stáť na VPD 22L so zasunutým podvozkom a polámanými listami vrtule.

1.13 Lekárske a patologické nálezy

Nie sú.

1.14 Požiar

Požiar nevznikol.

1.15 Aspekty prežitia

Pátranie a záchranu nebolo potrebné vyhlasovať.

1.16 Testy a výskum

Nebolo potrebné vykonať.

1.17 Informácie o organizáciách a riadení

Prevádzkovateľom lietadla bola spoločnosť, ktorá je držiteľom povolenia na vykonávanie uvedených letov.

1.18 Doplnkové informácie

Nebola dodržaná maximálna povolená vzletová hmotnosť lietadla.

1.19 Spôsoby zisťovania príčin

Boli použité bežné spôsoby vyšetrovania.

2. ANALÝZA

2.1 Priebeh letu

Pilot pri vykonávaní povinných úkonov nesprávne vyhodnotil polohu prepínača ovládania vysunutej a zasunutej polohy podvozku.

2.2 Zranenie osôb

K zraneniu osôb nedošlo.

2.3. Poškodenie lietadla

Lietadlo bolo poškodené v malom rozsahu.

2.4 Ostatné škody

Útvaru odborného vyšetrovania leteckých nehôd a incidentov neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

2.5 Informácie o posádke

Pilot spĺňal zdravotné a kvalifikačné požiadavky na vykonanie predmetného letu.

2.6 Informácie o lietadle

Lietadlo bolo pred leteckou nehodou spôsobilé na vykonanie daného letu.

2.7 Meteorologická situácia

Meteorologické podmienky nemali vplyv na vznik predmetnej leteckej nehody.

2.8 Navigačné zariadenia

Lietadlo bolo vybavené pre lety VFR.

2.9 Spojenie

Nemalo vplyv na vznik predmetnej leteckej nehody.

2.10 Informácie o letisku

Letisko LZPE nenalo vplyv na vznik predmetnej leteckej nehody.

2.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Lietadlo nebolo vybavené letovými zapisovačmi.

2.12 Informácia o dopade a troskách

Z miesta leteckej nehody a poškodenia lietadla bola vyhotovená fotodokumentácia

2.13 Lekárske a patologické nálezy

Nebolo potrebné vykonať.

2.14 Požiar

Požiar nevznikol.

2.15 Aspekty prežitia

K zraneniu osôb nedošlo.

2.16 Testy a výskum

Neboli vykonané.

2.17 Informácie o organizáciách riadenia

Prevádzkovateľom lietadla bola spoločnosť, ktorá je držiteľom povolenia na vykonávanie uvedených letov.

2.18 Doplnkové informácie

Nebola dodržaná maximálna povolená vzletová hmotnosť lietadla.

2.19 Spôsoby zisťovania príčin

Boli použité bežné spôsoby vyšetrovania.

3. Z Á V E R Y / PRÍČINA VZNIKU LETECKEJ NEHODY

- nesprávne vykonanie povinných úkonov pilotom pred vzletom.

4. ODPORÚČANIE NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI LETECKEJ PREVÁDZKY

Na základe odborného vyšetrovania príčin vzniku leteckej nehody lietadla typu: WT-9 Dynamic, poznávacej značky OM-DYN odporúčam Leteckému úradu Slovenskej republiky vykonať:

- preskúšanie pilota z povinných úkonov a výpočtu vzletovej hmotnosti lietadla WT -9 Dynamic.

V Bratislave, 06.11.2009